

Cultura i Espectacles

Balanç de Fira Tàrrrega 2019

En aquesta plana, un detall d'‘El gran final’, a la plaça Major. A l'altra, ‘Hand to hand’, a Sant Eloi; ‘L'horta’, a l'escola Ondara, i la coreografia ‘[kórps]’, a la plaça dels Àlbers, a Fira Tàrrrega ■ NÚRIA BOLEDA

Fira Tàrrrega l'encerta amb la nova etapa, en la qual enforteix el vessant de mercat i alhora cuida al màxim el suport als creadors d'arts de carrer

Sembrem cultura!

Jordi Bordes
TÀRREGA

Quan des del president de la potentíssima productora Focus, Daniel Martínez, fins a la nova directora de Fira Tàrrrega, Anna Giribet, coincideixen en l'objectiu –defensar la cultura per fer una societat amb més capacitat crítica–, vol dir que la demanda del sector escènic es mou en la mateixa sintonia. Fins i tot l'alcaldeessa de Girona, Marta Madrenas, s'hi referia en la presentació del Temporada Alta, fa just

una setmana: la cultura, més enllà del gaudi del moment, també socialitza i reforça comunitats. En aquest sentit, l'espai públic és el primer punt de trobada, l'imprescindible moment de reconèixer-se un mateix davant l'altre i d'empatitzar, posteriorment, amb les realitats descobertes. Els carrers han bullit de nou i s'ha instituit el clam “cul a terra” en la majoria de places, poc abans que sonés el missatge “apagueu els mòbils” per megafonia. Tot i la incertesa del moment,

cal abocar-se a la cultura i sembrar-la. La collita ja és palpable.

Dues peces internacionals hi han destacat –per la seva insòlita posada en escena–. D'una banda, *Mission Roosevelt*, l'aventura de dues hores damunt d'una cadira de rodes –hi ha qui té butllofes de tant prendre embranzida amb els agafadors de les rodes–; de l'altra, *Garden party*, una obra de to cubà amb unes interpretacions desentranyades sublimes, uns personatges tan rics com patètics i un univers

molt passat a base de sexe, armes i un toc de Sir anglès. El bosc de Sant Eloi, habitualment reservat a obres de caràcter íntim

‘Suite TOC núm. 6’, ‘Calma!’, ‘Excalibur...’ i ‘Así bailan las putas’, entre les peces més celebrades

–com ara el treball *Hand to hand*, de Roser López Espinosa, que manté la fisicalitat però perd l'aire de *Lowland*, per exemple, i el ritme encomanadís de *Before we fall*–, ha donat cabuda a una peça que hauria esclatat a la plaça de les Nacions. *Ovvio*, per cert –un joc d'equilibris entre dos artistes i uns llistons de fusta–, va ser l'obra amb més concentració d'espectadors. No hi quedava ni un racó per omplir! La seva disciplina, amb tanta precisió, va atrapar l'espectador sense

necessitat de crear cap dramàtúrgia, només el joc de fer que el company caigui abans que un mateix, en aquest duel d'equilibris impossibles, a partir d'elements prou quotidians, aparentment. En canvi, la proposta d'UpArte, *Áureo*, tenia una dramàtúrgia i un espai escènic pretensiosos que jugaven en contra de la notable espectacularitat de la peça.

Aquesta Fira Tàrrrega s'ha caracteritzat per les estrenes, però també per la presentació de treballs vistos recentment a Bar-

L'APUNT

La transparència ve amb l'ukelele

Jordi Bordes

És evident que la música transmet emocions, sigui amb tota una orquestra simfònica o amb la simple veu. El seu volum i dimensió de la formació dona abast a la seva possible monumentalitat. L'ukelele, com si fos una joguina de Pascal Comelade, té una ona que connecta molt bé amb la veu sense amplificar. És el so de la cançó a la vora del foc. A Fira Tàrrrega s'ha cons-

tatat, de nou. Espectacles com ara *Full house* (amb una comèdia de narrativa simple) li donaven un toc de petitesa preciosa. Sobretot, regnava enmig del silenci després que Sound de Secà aparqués els seus tambors i altres percussions i entonés el *Possé todo irá bien*. Un àngel creua l'espai i connecta de manera transparent. El cor s'encongeix com abraçant el so.

celona, d'un evident compromís social, com ara *Suite TOC núm. 6*, de Les Impuxibles, i *Así bailan las putas*, dels Sixto Paz. També han meravellat, tot i passar per Barcelona més aviat de puntetes, *Excalibur i altres històries d'animals morts* (premi DespertaLAB) i *Versiones parciales y erróneas de mi vida y mi gloria*, estrenada a la Pedrera. Guillem Albà s'ha endut el públic de l'Ateneu amb *Calma!*, que ja s'havia vist a la Mostra d'Igualada –i que té estada a l'*Off* de la Villarroel, d'aquí a uns mesos–. Els més privilegiats van aplaudir *La llista*, de Quim Bigas, aquest cop amb la intervenció de veïns de la Fonollosa, un poble associat a la capital de l'Urgell.

Eléctrico28 –abonats a Tàrrrega i sempre amb bons resultats– s'han atrevit a ensenyar el primer treball pensat per a canalla, en què els pares són els primers que riuen. Un joc molt bèstia –amb personatges que evocuen

animals domèstics i carnívors– que té un recurs inesperat: una veu que produeix totes les onomatopeies de *Full house*. També va congrega una marea de gent la proposta còmica *El gran final*. Un treball de clown amb uns excèntrics d'ofici que saben mantenir el públic atent, tot i que bona part de la funció la passin perseguint-se i clavant-se patacades. L'escena final, pletòrica, té forma de ballesta.

En dansa, el ventall de propostes ha estat amplísim, des del celebrat *A vore* fins al treball de Miquel Barcelona, *[kórps]*, amb

Miquel Barcelona signa una coreografia hipnòtica, amb contrallums, a '[kórps]'

ombres i contrallums, una coreografia enèrgica, un so gairebé de ritual i els corbs com a referent –va ser a la mateixa plaça que La Veronal va començar a despuntar amb *Los pájaros muertos*, a partir de Picasso–. Junyi Sun ha fet doblat, perquè també actuava a *Give me protein*, una peça de contacte i desgast. *Out of the blue*, en canvi, ballava la desaparició jeràrquica entre sexes.

I si parlem de sembrar cultura, L'Horta Teatre fa una lúdica sessió d'horticultura per als més menuts: *L'horta*. Se'ls convida a plantar llavors i a descobrir els secrets que guarden. Aconsegeixen emocionar i sorprendre amb un hort, com a mínim, biònic. Tàrrrega és territori als marges. L'any vinent farà quatre dècades que, en aquell camp erm, es va plantar Fira Tàrrrega. A *L'horta*, diuen que les plantes es fan fortes si se'ls xiuxiueja que creixin tot just plantar-les. La feina de pagès és tots els dies de l'any. ■

“Què fem malament?”

Anna Giribet va formular una pregunta retòrica en la inauguració institucional, dijous a la tarda, a La Llotja. Després de 39 anys amb un èxit oscil·lant –però amb tendència creixent, sobretot en l'última dècada–, es plantejava per què no hi havia espectacles de carrer en les programacions convencionals. “Què hem fet malament o què hem de corregir per aconseguir-ho?” D'entrada, Fira Tàrrrega signa una edició molt lluïda, amb prop d'un miler d'acreditats, de 31 països i 552 entitats. Els 42 espectacles s'han seguit amb una gran afluència de públic –ahir a la tarda encara es feia difícil veure amb comoditat la breu coreografia 1+1+1– per la quantitat de gent que seguia a Tàrrrega. L'ocupació dels espectacles de pagament ha estat del 93%. De les 74 sessions que s'hi havien programat, fins a 60 van penjar el cartell de “localitats exhaurides”. I de les 42 propostes que s'han po-

gut veure durant aquests quatre dies, una tercera part, 14, corresponen al programa de suport a la creació.

Ja s'ha notat el nou format de La Llotja? Alguns dels exhibidors n'estaven molt satisfets. Perquè s'han ampliat les sessions de presentacions i s'ha donat molta facilitat per establir contacte amb programadors d'arreu. La consellera de Cultura, Mariàngela Vilallonga, va celebrar que la fira plantegés un debat sobre la intervenció de l'espai públic i va insistir que les accions culturals al carrer són les que garanteixen la democratització de la cultura. Vist que tothom hi està d'acord, és hora que, per exemple, el TNC recuperi aquell programa d'arts de carrer que va dirigir Joan Font (director de Comediants) en els primers anys de la direcció de Sergi Belbel. El festival Mercè Arts de Carrer torna a ser un gran aparador d'aquí a només deu dies a Barcelona. Seguim!

CINC PREGUNTES

“És el moment de donar força al mercat”

Anna Giribet, directora de Fira Tàrrrega

Va reivindicar la fira com qui treballa la finca de fruiters en la inauguració institucional: calia llaurar, sembrar, regar, collir i esporgar.

Com es llaura la cultura?
Abans de res, cal una reflexió i una primera idea. Ara hem donat valor a l'espai públic.

Sembrar en terra fèrtil?
A través del Suport a la Creació fem que la idea de l'artista creixi. La culti- vem, la posem a prova i li oferim mirada externa.

Regar vol dir abocar diners o també són útils altres recursos?
També cuidar-la, procurar que creixi bé. Només abocar diners, sense vigilar-ho, pot sortir la fruita borda.

Recollir els fruits és el més plaent?
És el moment de donar força al mercat. Enguany a La Llotja hem ampliat sessions i estaven plenes.

Per últim, què cal esporgar, avui?
Esporgar va ser pujar programació a Sant Eloi. Sabem que sempre tindrem a rebentar les sessions de dissabte a la tarda. Si en féssim més (ens falta pressupost), continuariem omplint-les. Calia es- païar els llocs de funció.

J.B.